

MUNI
SCI

Pokročilé funkcie, rekurzia

Kryštof Mrózek (445429@mail.muni.cz)

Kristína Tomanková (kristinatomankova@mail.muni.cz)

Radoslav Brunovský (rbrunovsky@mail.muni.cz)

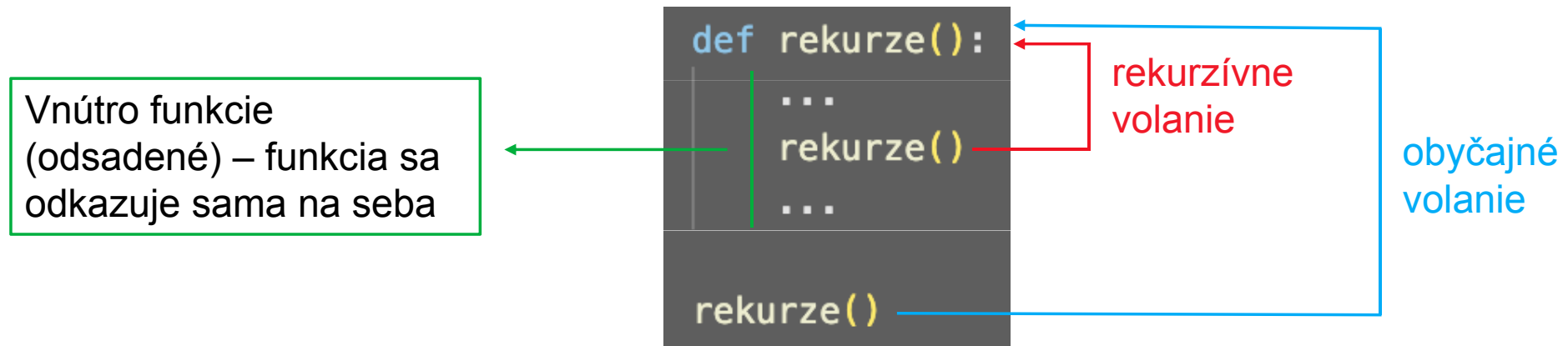
Rekurzia

- Rekurzia je proces, kedy sa objekt definuje pomocou samého seba.

Rekurzívna funkcia

- Funkcia, ktorá volá sama seba.

Spôsobí takýto zápis funkcie nejaký problém?

Základný prípad (base case)

- Každá rekurzívna funkcia musí mať tzv. “base case“, ktorý po určitej dobe **ukončí jej volanie**.
- Pokiaľ funkcia ničím neskončí, tak python ju skúsi zavolať max 1000x, pokým nevyhodí RecursionError:

```
def rekurze():  
    rekurze()  
  
rekurze()  
⊗ 1.2s  
RecursionError: maximum recursion depth exceeded
```

Základný prípad (base case)

- Každá rekurzívna funkcia musí mať tzv. “base case“, ktorý po určitej dobe **ukončí jej volanie**.
- Príklad: Spočítajte všetky čísla od 1 po x

```
x = 4
vysledok = 0

for i in range(x+1):
    vysledok += i

print(vysledok)
```

✓ 0.0s

10

Základný prípad (base case)

- Každá rekurzívna funkcia musí mať tzv. “base case“, ktorý po určitej dobe **ukončí jej volanie**.
- Príklad: Spočítajte všetky čísla od 1 po x

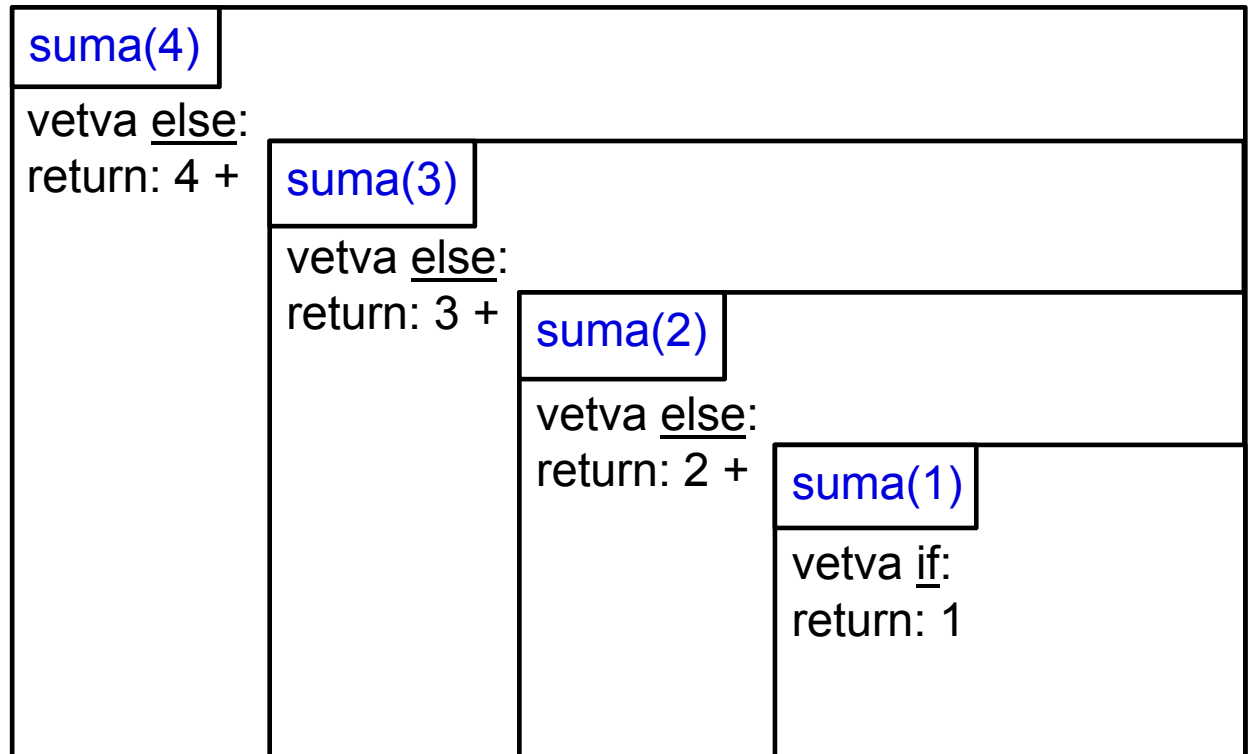
Base case –
zadaný pomocou
if podmienky

```
def suma(x):  
    # Tato funkcia spocita vsetky cisla od 1 po x  
    if x == 1:  
        return 1  
    else:  
        return x + suma(x-1)
```

Základný prípad (base case)

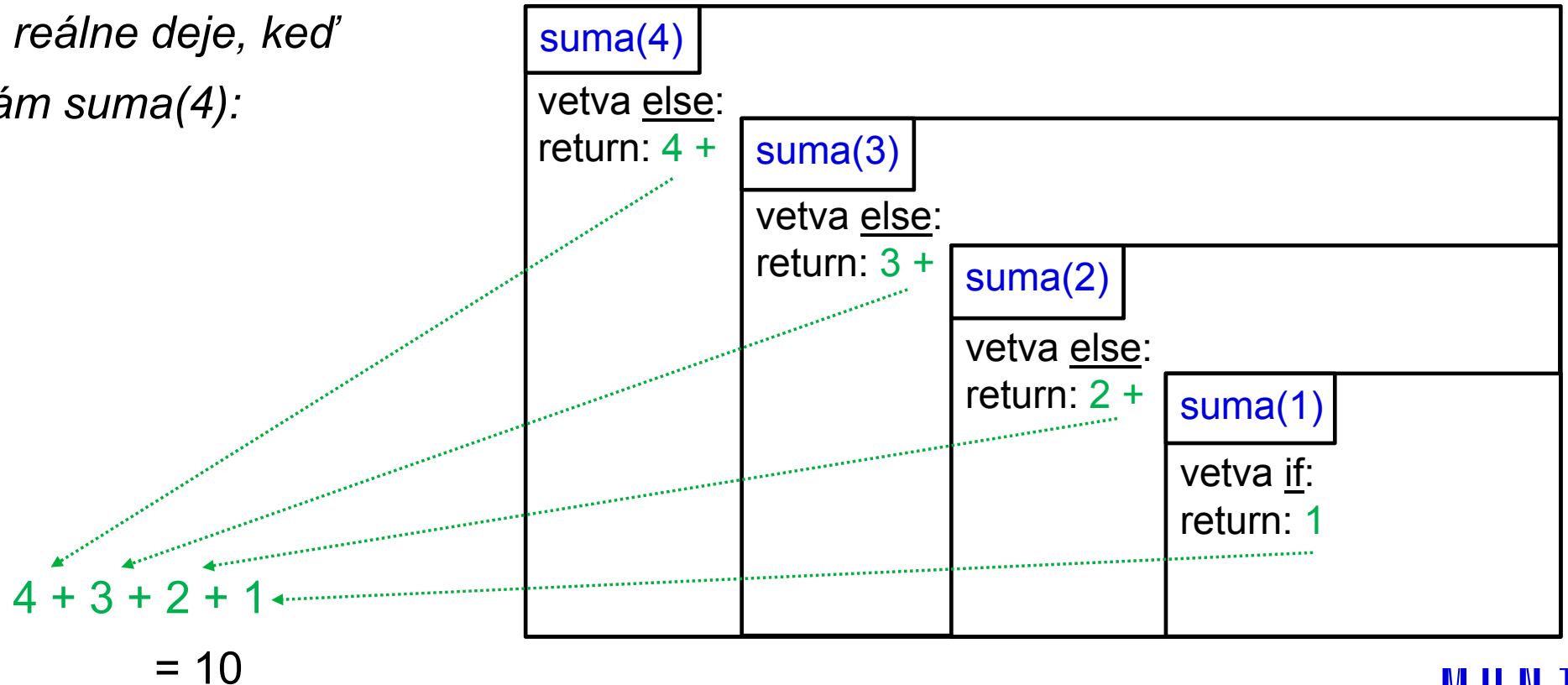
Čo sa reálne deje, keď
zavolám `suma(4)`:

```
def suma(x):  
    # Tato funkcia spočíta všetky čísla od 1 po x  
    if x == 1:  
        return 1  
    else:  
        return x + suma(x-1)
```


Základný prípad (base case)

Čo sa reálne deje, keď
zavolám `suma(4)`:

Cvičenie

- Napíšte rekurzívnu funkciu, ktorá spočíta faktoriál daného celého čísla. Uistite sa, že vaša funkcia podchytí nasledujúce fenomény:
  - Kladné číslo x : $x! = x \cdot (x - 1) \cdot (x - 2) \dots 2 \cdot 1$
  - Nula: $0! = 1$
  - Záporné číslo: Faktoriál neexistuje

Cvičenie

- Napíšte rekurzívnu funkciu, ktorá spočíta faktoriál daného celého čísla.

```
def factorial(x):  
    if x == 0:  
        return 1  
    elif x < 0:  
        return None  
    else:  
        return x * factorial(x-1)  
  
print(factorial(-4))  
  
✓ 0.0s  
None
```

Viacero
základných
prípádov

Cvičenie

- Napíšte rekurzívnu funkciu, ktorá spočíta faktoriál daného celého čísla.

```
def factorial(x):  
    if x == 0:  
        return 1  
    elif x < 0:  
        raise ValueError('Factorial of a negative number is not defined!')  
    else:  
        return x * factorial(x-1)  
  
print(factorial(-4))
```

⊗ 0.0s

```
-----  
ValueError                                Traceback (most recent call last)  
Cell In[23], line 9  
      6     else:  
      7         return x * factorial(x-1)  
----> 9 print(factorial(-4))
```

```
Cell In[23], line 5, in factorial(x)  
      3     return 1  
      4 elif x < 0:  
----> 5     raise ValueError('Factorial of a negative number is not defined!')  
      6 else:  
      7     return x * factorial(x-1)
```

```
ValueError: Factorial of a negative number is not defined!
```

Rekurzívne funkcie vs iterácie

- Rekurziu môžeme chápať aj ako “elegantnú“ iteráciu (všetky rekurzívne problémy sa dajú riešiť aj iterovaním).
- Príklad: Faktoriál

```
def factorial(x):  
    if x == 0:  
        return 1  
    elif x < 0:  
        return None  
    else:  
        return x * factorial(x-1)
```

Rekurzia

```
def fact_iterace(x):  
    if x < 0:  
        return None  
    else:  
        vysledok = 1  
        for i in range(1, x+1):  
            vysledok *= i  
        return vysledok
```

Iterácia

Rekurzívne funkcie vs iterácie

- Rekurziu môžeme chápať aj ako “elegantnú“ iteráciu (všetky rekurzívne problémy sa dajú riešiť aj iterovaním).
- Príklad: Faktoriál

```
def factorial(x):  
    if x == 0:  
        return 1  
    elif x < 0:  
        return None  
    else:  
        return x * factorial(x-1)  
  
print(factorial(50))
```

```
def fact_iterace(x):  
    if x < 0:  
        return None  
    else:  
        vysledok = 1  
        for i in range(1, x+1):  
            vysledok *= i  
        return vysledok  
  
print(fact_iterace(50))
```

Výpočetný čas:

$2.8 \cdot 10^{-4}$ s

vs

$5.01 \cdot 10^{-6}$ s

Rekurzívne funkcie vs iterácie

- Rekurziu môžeme chápať aj ako “elegantnú“ iteráciu (všetky rekurzívne problémy sa dajú riešiť aj iterovaním).
- Príklad: Faktoriál – v prípade volania funkcie na číslo 50 dostaneme výsledok v prípade využitia **iterácie cca 56x rýchlejšie**.

Výhody rekurzie	Nevýhody rekurzie
Elegantný a prehľadný kód	Rekurzívne volanie funkcie zaberá veľa pamäte a času
Komplexný problém je rozdelený do jednoduchých pod-problémov	Náročné na debug

* Rekurziu je výhodné použiť v prípadoch, kde je vnáranie logické a prirodzené – napr. pri navigovaní v súboroch na počítači.

Závěrečné cvičenie

- Predstavte si matriošku, ktorá má veľkosť x (predstavuje výšku matriošky). Každá nasledujúca matrioška je o 20% menšia ako tá predchádzajúca. Minimálna veľkosť matriošky je 3 cm. Napíšte funkciu, ktorá spočíta koľko matriošiek celkom obsahuje matrioška o veľkosti x .

